

15. august 2023

Notat vedr. Jernbanegade 8E, Hjørring:

Det fremgår af tegningerne i byggesagsarkivet, at bygningen er tegnet i 1904. BBR anfører opførelsesåret til 1908.

Arkitekten er Thorvald Jørgensen (1867-1946), som i Hjørring ud over Jernbanegade 8E også har tegnet Skolegade 4.

I 1905 deltog han i konkurrencen om genopførelsen af Christiansborg Slot og vandt med et barok-påvirket projekt.

Konkurrencen og den påfølgende langvarige genopførelse af slottet blev et vendepunkt i Thorvald Jørgensens karriere og arkitektoniske udvikling.

Han var kgl. bygningsinspektør i perioden 1911–38 og opførte i den funktion en række andre ny- og tilbygninger på Slotsholmen.

Jernbanegade 8E har træk af nationalromantik og jugendstil, bl.a. den røde bemaling på det hvidpudsede murværk.

Taget er skiferbelagt, hvilket var ganske almindeligt omkring år 1900. Selv om det ikke er så tydeligt fra gadeniveau, har bygningen et flot tag, som fortsat bør være skiferbelagt. Alternativt kan det belægges med vingetegl

Hvis husets ændrede anvendelse kræver tagvinduer, bør de etableres på bygningens bagside og så begrænsede og diskrete som muligt. Der findes særlige tagvinduer beregnet til bevaringsværdige bygninger.

Husets to skorstene bør bevares og meget gerne retableres som på de oprindelige tegninger.

Kvistene i tagfladen bør bevares med deres oprindelige udseende. Et ønske om at gøre dem lidt bredere bør overvejes nøje. Det indbyrdes forhold mellem højde og bredde bør bevares og den visuelle ”vægtfordeling” på tagfladen bør vurderes.

Vinduer og døre er meget vigtige elementer i det arkitektoniske udtryk. Man oplever gang på gang, at tilbageføringer til de oprindelige vinduestyper får alting til at ”falde på plads”, og at det naturligvis skal se sådan ud, som arkitekten oprindeligt havde tænkt.

Ved isætning af nye vinduer bør man rådføre sig med de oprindelige arkitekttegninger, som bl.a. viser, at der i fronten af karnappen ikke er nogen lodpost (lodret opdeling af vinduet). De nuværende vinduer er lyse; men gamle billeder viser, at vinduerne oprindeligt var mørke.

Selv om bygningen får påbygget altaner på bagsiden, bør vinduespartier og indgangsdøre udformes med udgangspunkt i Thorvald Jørgensens tegninger.

Udformningen af altanerne, som vil være nye elementer, bør overvejes nøje i forhold til bygningens karakter og udtryk.

Facadeudtrykket er meget oprindeligt, og det bør der i allerhøjeste grad kæles for. Stueetagen er gjort langt mere åben, end man ser den på Thorvald Jørgensens tegninger; Men det skete så tidligt som i 1920. Den forholdsvis bastante bygning kan bære denne lethed i stueetagen, da den er solidt forankret til jorden ved gavlene og under karnappen midt på bygningen.

Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring